

„on arwvalik Jummala õrasalgamine:
„fest, ilm teeb kalendrit, ja Jum-
„mal teeb ilma: kui ilmu põlle
„kalendris, siis polle ka mitte
„Jummalat.“

Baatkem armad innimesed, kui wägga mele-
tumalt rummalus arwab ja rägib! Ussaldasime
tul selle peale, kes teab, kui suurt kihla weddada,
et ei se wähhemki meie talorahva seast, et ellades
sesugust mõistmata juttu olleks hakkand sõnnima,
weel wähhemalt sedda hüllust kirjutama, et kui
kalendris ilmu polle luggeda eggia lei-
da, et siis ka Jummalat ei pea ussutama.
Kuidas jää luggu?

h Wällitus fusas ásja fökipiddi árra, ja tõu-
sis siis ülles, et ühes fülla föhhas üks halp kool-
meister, sedda kahhinat hakkand tegema, ja sedda
janisi sõnnima; ning et temma sesamma olnud,
kes kaebamise rāmatut kirjutand, ja sedda tead-
mata tallovoegadele teinud, miska kubbernemangu
ollid läinud. Läksis siis wällitus innimest lünt-
wöcta, ja tedda tuhthone pānna: egganeile, kes kalen-
dris ollid murretsend wäljaanda, qndis fäsku, sedda üm-
bertrükida, ja teadmata rahwa rummaluse
pārrast, ilmu siisse kirjutada; ning sedda eddes.
pddi ni kauast tehha, künni innimesed parrema öpe-
tuse läbbi targemaks piddid sama, ja targemad ollema.

Sest nüid selgeste nähha ja mõista, kust ja
kuidas se tulleb, et sedda tühja ja asjata wisi ie-
ka weel petakse, ilmu kalendris näidata, mis, kui
da ülemal öppetud, énnemuinane pettus ábbausso-
liste pārrast hakkand tegema, ja meie sedda tüh-
ja olleme perrinud, ning kui wanna perritud wisi
öeks, källiks ja armsaks wötnud piddado.

A s i a . m a .

Mlinnewa aasta tähtramatus, mis kaks aas-
tat Pernos, ja müllo Tartus lasksimine trükida, el-
leme maaast, mis Jummalaast fölige maa-
peáliste elloassemeksi lodus, lühhidelt mõn-
da öppetand, ja sedda teada andnud, et innimesed
jo wannast, fölik maa pinda wide jáusse arvand ja
jautand, ja igga maa jáule omma nimme andnud,
mis on: Europa-, Asia-, A hwrika-, Ameri-
ka-, ja Kaine-merre saaremaad. Europa
maast, temma riigidest ja valdadest olleme sel förral
lühhikest tähhendust andnud, ja tähhame nüid ka
Asia-maast ehk piisutki nimmetada.

Sesamma maa-jaggu on födistest föigesurem,
pitkem ja laiem. Wasto pöhja rajab tedda Jäe-
merri; wasto hõmmikut lõpmata Kaine-merri; was-
to lõunat India-merri. Ühto pool on Europa-ma,
Must-merri ja merri, mis Europa ja A hwrika wah-
hel wohhet kinnitab, ning ühes kitsas föhhas, Egip-
tuse ma temmale rajaks. Pöhjapoolne Asia on
Wenne Keisri maad, kellel wiimne öts Ramtsätkacon,
kuuhu, sui Peterputrist hõmmiko pole minna, folm-
tööskümmend tuhhat wersta loetakse, ja weel tuhhat
wersta jure tulleb arvata, kui sealt saatte veäle min-
na, mis selle maa osaks on nimmetud. Mellitööst-
kümmend tuhhat wersta tead täis kaks tuhhat pe-
nikoormat; agga ei ole sellelegi pārrast siin weel fog-
goniste māratuma Wenne-tigi öts, mis siis wast
katte tulleb, kui weel mõnni tuhhat wersta ülle mer-
re Amerika-maal sedda ötsitakse.

Jäe-merre rānnast wennib Asia üksiöistiküm-
mend sedda seitsekümmend vennikoormat állapiddi
lõune pole; lähheb maawöe (Aequator) föhhast ülle,
kus wimaks India sarestik, (Archipel) mis peale